

Arbeids- og
inkluderingsdepartementet

Foreløpig rapport – Kortversjon

Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2025

Foreløpig rapport fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene
Oslo, 14. februar 2025

Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2025

Foreløpig rapport fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene
Oslo, 14. februar 2025

Forord

Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene legger her fram en foreløpig rapport foran inntektsoppgjørene i 2025. Rapporten gir oversikt over utviklingen i de senere årene i lønninger, inntekter, priser, makroøkonomi og konkurransevne. Utvalget presenterer dessuten en prognose for konsumprisveksten fra 2024 til 2025.

Rapporten bygger delvis på foreløpig statistikk og anslag, og deler av materialet som skal inngå i den endelige rapporten i mars foreligger ikke til denne rapporten. Utvalget oppdaterer rapporten i slutten av mars, og den endelige rapporten blir trykket i NOU-serien.

Utvalget vil også legge fram en rapport etter inntektsoppgjørene i juni som vil redegjøre for resultater av lønnsoppgjør i 2025.

Beregningsutvalget ble ved kongelig resolusjon av 21. september 2023 gjenoppnevnt for en ny periode inntil 30. september 2027 med følgende mandat:

«Utvalget skal i tilknytning til inntektsoppgjørene legge fram det best mulige tallmessige bakgrunnsmateriale og presentere det i en slik form at uenighet partene i mellom om økonomiske forhold så vidt mulig kan unngås.

Utvalget skal legge fram oppsummeringsrapporter etter inntektsoppgjør.

Utvalget skal, når departementet ber om det, kunne klargjøre det tallmessige grunnlagsmateriale for spesielle inntektspolitiske spørsmål.

Utvalgets utredninger avgis til Arbeids- og inkluderingsdepartementet».

I tillegg til utvalgets medlemmer og sekretariatet har følgende deltatt i arbeidet med rapporten: Anita Heggedal, Næringslivets Hovedorganisasjon, Ørnulf Kastet, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund, Thomas Brown, Arbeidsgiverforeningen Spekter, Anette Bjørlin Basma, Akademikerne, Gunnar Owren, KS, Pål Skarsbak, Landsorganisasjonen i Norge, Rolf Stangeland, Unio, Jørn Handal, Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet og Trond Teisberg, Virke.

Oslo, 14. februar 2025

Geir Axelsen
leder
Statistisk sentralbyrå

Roger Bjørnstad
Landsorganisasjonen i Norge

Ragnar Ihle Bøhn
Digitaliserings- og
forvaltningsdepartementet

Øystein Dørum
Næringslivets
Hovedorganisasjon

Torbjørn Eika
KS

Nina Skrove Falch
Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund

Stein Gjerding
Arbeidsgiverforeningen
Spekter

Hans Atle Gullestad
Akademikerne

Fredrik Haugen
Unio

Lars Haartveit
Hovedorganisasjonen
Virke

Ellen Horneland
Landsorganisasjonen
i Norge
Sigrid Russwurm
Arbeids- og
inkluderingsdepartementet

Tonje Køber
Statistisk sentralbyrå
Kristin Solberg-Watle
Finansdepartementet

Torill Lødemel
Næringslivets
Hovedorganisasjon

Rune Aslaksen, Arbeids- og
inkluderingsdepartementet,
sekretariatsleder

Tonje Krakeli Sneen, Arbeids- og
inkluderingsdepartementet

Runar Aksnes, Finansdepartementet

Andre Nansen, Finansdepartementet

Rune Goul Nellemann,
Finansdepartementet

Torgeir Johnsen, Finansdepartementet

Eivind Breidlid, Finansdepartementet

Julia Skretting, Statistisk sentralbyrå

Thomas von Brasch, Statistisk
sentralbyrå

Ann Lisbet Brathaug, Statistisk
sentralbyrå

Knut Håkon Grini, Statistisk sentralbyrå

Trond Christian Vigtel, Statistisk
sentralbyrå

Pål Sletten, Statistisk sentralbyrå

Fredrik Steinrem Edelmann, Statistisk
sentralbyrå

Innhold

1	LØNNSUTVIKLINGEN I FORHANDLINGSOMRÅDENE.....	5
2	LØNNSUTVIKLINGEN SAMLET OG ETTER KJENNETEGN.....	10
3	KONSUMPRISUTVIKLINGEN I NORGE.....	13
4	FRONTFAGSMODELLEN.....	15
5	INTERNASJONAL ØKONOMI.....	17
6	NORSK ØKONOMI.....	18
7	ARBEIDSMARKEDET.....	20
8	UTVIKLINGEN I KONKURRANSEEVNEN.....	20
9	DEN SAMLEDE INNTEKTSUTVIKLINGEN FOR LANDET OG HUSHOLDNINGENE.....	24
10	INNTEKTSUTVIKLINGEN FOR UTVALGTE INNTEKTSTAKERGRUPPER.....	25

1 LØNNSUTVIKLINGEN I FORHANDLINGSOMRÅDENE

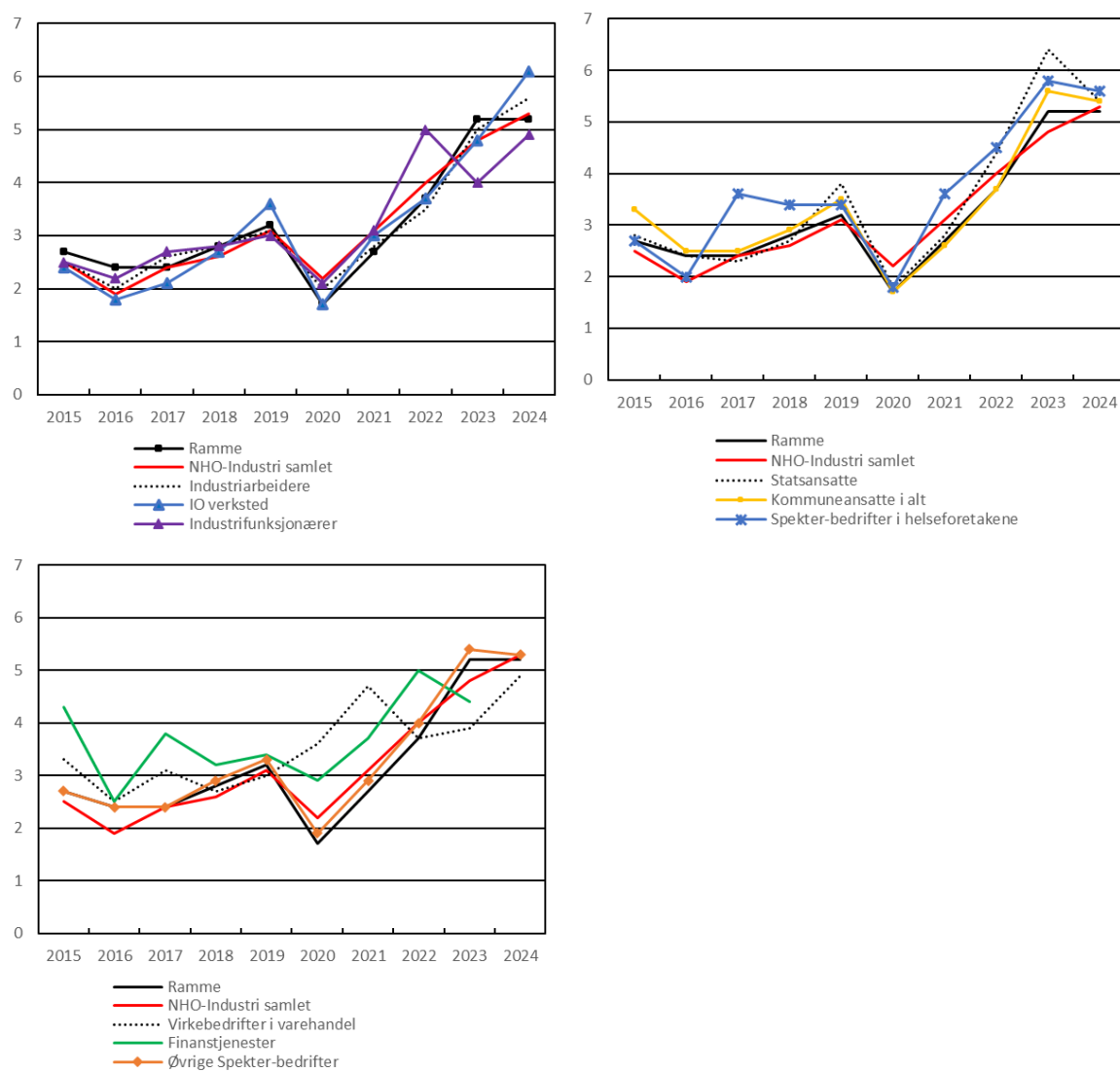
For de største forhandlingsområdene samlet har utvalget foreløpig beregnet årslønnsveksten fra 2023 til 2024 til 5,3 prosent.

Årslønnsveksten fra 2023 til 2024 i industrien samlet i NHO-området er foreløpig beregnet til 5,3 prosent, mens frontfagsrammen ble anslått til 5,2 prosent ved hovedoppgjøret i 2024. Årslønnsveksten er foreløpig beregnet til 5,6 prosent for industriarbeidere og til 4,9 prosent for industrifunksjonærer i NHO-bedrifter.

For Industrioverenskomsten - Verksted, som er frontfag i forbundsvis oppgjør, er årslønnsveksten for 2024 foreløpig beregnet til 6,1 prosent. Økte utbetalinger av uregelmessige tillegg trakk årslønnsveksten opp med 0,9 prosentpoeng.

Årslønnsveksten fra 2023 til 2024 i Virke-bedrifter i varehandelen er foreløpig beregnet til 4,9 prosent. I helseforetakene i Spekter-bedrifter er årslønnsveksten foreløpig beregnet til 5,6 prosent og i øvrige Spekter-bedrifter 5,3 prosent. For ansatte i staten er årslønnsveksten foreløpig beregnet til 5,4 prosent. Dette inkluderer beregnede etterbetalinger på grunn av arbeidskonflikter i 2024. For ansatte i kommunene er årslønnsveksten beregnet til 5,4 prosent.

Utvalget har foreløpig beregnet lønnsoverhenget til 2025 til 1,6 prosent for industriarbeidere, 2,0 prosent for industrifunksjonærer og 1,8 prosent for industrien samlet i NHO-området. For ansatte i Virke-bedrifter i varehandelen er overhenget foreløpig beregnet til 1,3 prosent. I Spekter-området er overhenget foreløpig beregnet til 2,0 prosent i helseforetakene og til 1,3 prosent i virksomheter utenom helseforetakene. Overhenget til 2025 er foreløpig beregnet til 1,4 prosent for ansatte i staten, og 2,1 prosent for ansatte i kommunene.

Figur 1.1 Årslønnsvekst i prosent i industrien i NHO-området og frontfagsrammen^{1,2}

¹Anslag på årslønnsveksten i industrien samlet i NHO-området på bakgrunn av vurderinger gjort av NHO, i forståelse med LO, ved oppjøret samme år, jf. NOU 2013: 13.

²Finanstjenester inngår fra og med 2024 i tallgrunnlaget for funksjonærer i NHO totalt. Årslønnsvekst for finanstjenester inngår derfor ikke i figur 1.1 etter 2023.

Tabell 1.1 Årslønnsvekst fra året før i prosent for noen store forhandlingsområder. Per årsverk

	NHO-bedrifter i industrien					Kommuneansatte					Spekter-bedrifter	
	Forhandlings- områdene samlet ^{1,7}	Industri i alt	Industri- arbeidere	Industri- funksjoner	Virkebedrifter i varehandel ¹	Offentlig forvaltning ²	Stats- ansatte ³	Kommune- ansatte i alt ⁴	Undervisnings- ansatte	Øvrige ansatte	Helsefore- takene	Øvrige bedrifter
2015	3,0	2,5	2,5	2,5	3,3	3,1	2,8	3,3 ⁵	3,9 ⁵	3,2 ⁵	2,7	2,7
2016	2,3	1,9	2,0	2,2	2,5	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5	2,0 ⁶	2,4
2017	2,5	2,4	2,6	2,7	3,1	2,5	2,3	2,5	2,3	2,6	3,6 ⁶	2,4
2018	2,8	2,6	2,8	2,8	2,7	2,9	2,7	2,9	2,8	3,0	3,4	2,9
2019	3,5	3,1	3,1	3,0	3,0	3,5	3,8 ⁹	3,5	3,0	3,7	3,4	3,3
2020	2,2	2,2	2,0	2,1	3,6	1,7	1,8 ⁹	1,7	1,2	1,9	1,8	1,9
2021	3,0	3,1	2,8	3,1	4,7	3,0	2,8	2,6 ¹²	2,3 ¹²	2,8	3,6	2,9
2022	4,2	4,0	3,5	4,9 ¹⁴	3,7	4,0	4,3 ⁹	3,7 ¹³	3,3 ¹³	3,9 ¹³	4,5	4,0
2023	5,3	4,8	5,1	4,0 ¹⁴	3,9 ¹⁰	5,8	6,4 ¹⁶	5,6 ¹⁵	6,1 ¹⁵	5,5 ¹⁵	5,8	5,4
2024	5,3	5,3	5,6	4,9 ¹⁴	4,9 ¹⁰	5,4	5,4 ¹⁸	5,4	5,6	5,4	5,6 ¹¹	5,3
Samlet vekst 2014–2019	14,9	13,1	13,7	13,9	15,5	15,2	14,8	15,6	15,4	15,9	16,0	14,5
Gjennomsnitt per år ⁷	2,8	2,5	2,6	2,6	2,9	2,9	2,8	2,9	2,9	3,0	3,0	2,7
Samlet vekst 2019–2024	21,6	20,9	20,4	20,5	22,6	21,5	22,4	20,4	19,8	21,0	23,1	21,0
Gjennomsnitt per år ⁷	4,0	3,9	3,8	3,8	4,2	4,0	4,1	3,8	3,7	3,9	4,2	3,9
Årslønn 2024, per årsverk	721 600	767 000	604 600	961 800	661 000	688 400	750 500	644 700	699 600	629 300	764 200	688 500
Antall årsverk 2024	1 472 900	1 632 000	891 000	741 000	61 400	714 000	156 800	438 800	95 100	339 600	122 500	58 000

1. Tallene gjelder heltidsansatte.
2. Totalt for statsansatte, kommuneansatte og ansatte i helseforetakene. T.o.m. 2016: prosentvis vekst vektet med årsverk. Fra 2017: Gjennomsnitt for året er beregnet på lønnsnivå og årsverk for samme år og året før.
3. Statsansatte er ansatte i det statlige tariffområdet. Statlige eide helseforetakene er ikke en del av statlig tariffområde. Fra og med 2015 er datagrunnlaget basert på a-ordningen.
4. Omfatter ansatte i kommunene, fylkeskommunene og andre virksomheter som er medlemmer i KS, herunder bedriftsmedlemmer. Tallene omfatter også stillinger med hovedsakelig lokal lønnsdannelse og undervisningsstillinger med hovedsakelig sentral lønnsdannelse.
5. For ansatte i konflikt i 2014 ble virkningstidspunkter forskjøvet. Det trakk årslønnsvekstanslaget i 2014 ned med 0,2 prosentpoeng i hele kommunesektoren og med 0,9 prosentpoeng for undervisningsansatte. Konflikten trakk opp årslønnsveksten i 2015 for kommuneansatte med 0,2 prosentpoeng og for undervisningsansatte med 0,9 prosentpoeng. For øvrige ansatte ble ikke årslønnsveksten påvirket.
6. For ansatte i konflikt i 2016 ble virkningstidspunktet forskjøvet. Dette trakk ned årslønnsvekstanslaget i 2016 med 0,4 prosentpoeng og trakk opp anslaget i 2017 med 0,4 prosentpoeng. Deler av lønnsoppjøret i 2016 ble også først utbetalt i 2017, noe som ytterligere trakk ned årslønnsvekstanslaget i 2016 og ytterligere trakk opp anslaget i 2017. Strukturendringer trakk i samme retning.
7. Geometrisk gjennomsnitt.
8. Antall arbeidsforhold i sykehusjenester omfattet av statsforvaltningen i Statistisk sentralbyrås lønnsstatistikk.
9. Vekst i faste og variable tillegg bidro til økt årslønnsvekst med 0,4 prosentpoeng i 2019. Årslønnsveksten i det statlige tariffområde ekskl. forsvaret er 1,5 prosent i 2020. Vekst i faste og variable tillegg bidrar til økt årslønnsvekst med 0,3 prosentpoeng i 2020. Ser man bort fra endringen i faste og variable tillegg reduseres lønnsveksten med 0,5 prosentpoeng i 2022.
10. Reduserte bonusbetalinger trakk lønnsveksten ned med 1,1 prosentpoeng i 2023. Utvalget kommer tilbake til sammensetningseffekter mv. i 2024 i martsrapporten.
11. Sammensetningseffekter som følge av endret kompetansesammensetning (økt andel legeårsverk) bidrar med økt lønnsvekst på 0,2 prosent.

12. For ansatte i konflikt i 2021 ble virkningstidspunkter forskjøvet. Dette trakk årslønnsvekstanslaget i 2021 ned med 0,1 prosentpoeng i hele kommunesektoren og med 0,2 prosentpoeng for undervisningsansatte.
13. Lønnsdata for 2022 for arbeidstakere i konflikt er korrigert med kjennelsen i Rikslønnsnemnda. For ansatte i konflikt i 2022 ble virkningstidspunktet forskjøvet. Dette trakk årslønnsvekstanslaget i 2022 ned med 0,2 prosentpoeng for kommunesektoren samlet, ned med i underkant av 0,8 prosentpoeng for undervisningsansatte, og ned med i underkant av 0,1 prosentpoeng for øvrige ansatte. Konflikten i 2021 har trukket opp årslønnsveksten i 2022 med 0,1 prosentpoeng for kommunesektoren samlet, og opp med 0,2 prosentpoeng for undervisningsansatte.
14. Bonusbetalinger trakk lønnsveksten for funksjonærer opp med 1,5 prosentpoeng i 2022, og ned med 0,5 prosentpoeng i 2023 og foreløpig ned med 0,3 prosentpoeng i 2024.
15. Konflikten i 2022 trakk årslønnsveksten i 2023 opp med 0,2 prosentpoeng for kommunesektoren samlet, opp med 0,7 prosentpoeng for undervisningsansatte og opp med 0,05 prosentpoeng øvrige ansatte.
16. Beregninger viser at årslønnsveksten i staten eksklusiv Forsvaret er på 6,0 prosent.
17. Det er for hvert år beregnet gjennomsnittlig årslønn per årsverk (for noen områder er det basert på heltidsansatte) på tvers av alle forhandlingsområdene i tabell 4.10 i vedlegg 4, dvs. flere områder enn de som inngår i tabell 1.1.
18. Uten streik ville veksten vært 0,2 prosentpoeng høyere. Foreløpige beregninger viser at årslønnsveksten i staten eksklusiv forsvaret var på 4,9 prosent.

Kilder: Statistisk sentralbyrå for Beregningsutvalget, Beregningsutvalget og KS

Tabell 1.2 Lønnsoverhøyet fra året før i prosent. 2020–2025

Område/gruppe:	2020	2021	2022	2023	2024	2025
NHO-bedrifter i industrien i alt ¹	1,2	1,2	1,0	1,7	1,7	1,8
Industriarbeidere	1,2	1,0	0,9	1,4	1,6	1,6
Industriefunksjonærer	1,3	1,5	1,2	2,0	1,8	2,0
Virke-bedrifter i varehandel	1,0	0,8	1,1	1,5	1,7	1,3
Staten	1,2	0,4	1,6	1,3	2,5	1,4
Kommunene i alt	1,2	0,3	1,6	1,2	1,8	2,1
Undervisningsansatte	1,1	0,2	1,8	1,7	1,8	2,2
Øvrige ansatte	1,3	0,4	1,5	1,1	1,7	2,0
Ansatte i Spekter-bedrifter						
Helseforetakene	1,0	0,8	2,0	2,2	2,5	2,0
Øvrige bedrifter	0,9	0,5	0,9	1,0	1,5	1,3
Veid gjennomsnitt ²	1,1	0,6	1,4	1,4	1,9	1,8

¹ Arbeidere og funksjonærer i industrien er vektet sammen med lønnssummen i hver gruppe som vekt.

² Antall årsverk i hver gruppe fra tabell 1.1 er brukt som vekter.

Kilder: Statistisk sentralbyrå for Beregningsutvalget, Beregningsutvalget og KS

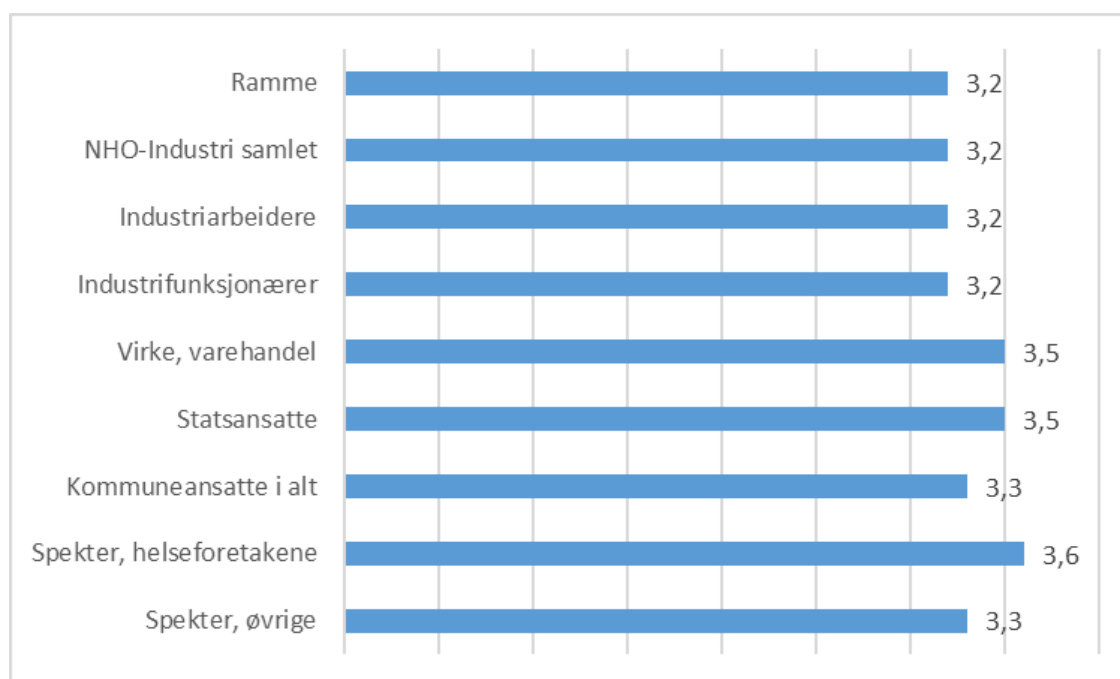
Tabell 1.3 Frontfagsrammen¹

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ramme	2,7	2,4	2,4	2,8	3,2	1,7	2,7	3,7	5,2	5,2
Resultat ²	2,5	1,9	2,4	2,6	3,1	2,2	3,1	4,0	4,8	5,3
Oppgjørsform ³	M	F	M	S	M	F	M	F	M	F

¹ Anslag på årslønnsveksten i industrien samlet i NHO-området på bakgrunn av vurderinger gjort av NHO, i forståelse med LO, ved oppjøret samme år, jf. NOU 2013: 13.

² Årslønnsvekst fra året før for industrien i NHO-området samlet

³ F = forbundsvist hovedoppgjør, S = samordnet hovedoppgjør, M = mellomoppgjør (alltid samordnet)

Figur 1.2 Gjennomsnittlig årslønnsvekst 2014-2024. Prosent¹

¹ Geometrisk gjennomsnitt

2 LØNNSUTVIKLINGEN SAMLET OG ETTER KJENNETEGN

For lønnstakere under ett viser foreløpig påløpte tall fra nasjonalregnskapet at veksten i gjennomsnittlig årslønn fra 2023 til 2024 økte med 5,7 prosent, mens foreløpig utbetalt årslønn økte med 5,5 prosent. For påløpt årslønn tilbakeføres etterbetalinger til måneden de er opptjent. Årslønn beregnes ved å ta månedslønn for alle måneder i ett kalenderår.

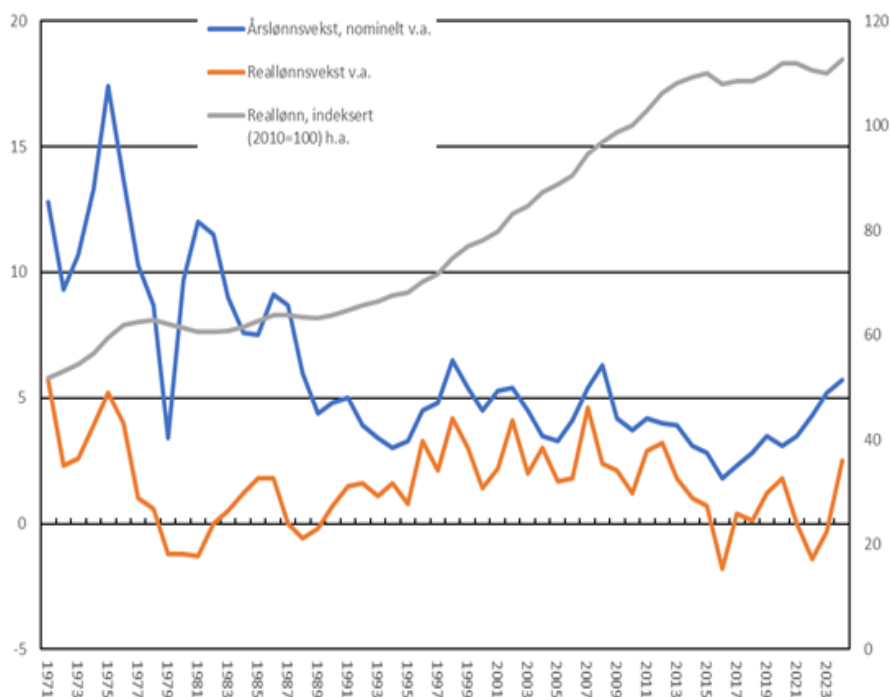
Statistikken for månedslønn (november 2023–2024), fordelt på kjønn, næring, sektor og yrke, påvirkes av konflikten i det statlige tariffområdet samt eventuelle andre forsinkede utbetalinger i 2024 som først blir utbetalt i 2025.

Fra 2019 har kvinners gjennomsnittslønn som andel av menns økt, slik at lønnsforskjellen har blitt mindre, for både heltid og per årsverk der deltid er med. Målt ved median har lønnsforskjellen mellom kvinner og menn økt over disse fem årene. Fra 2023 til 2024 har lønnsforskjellen mellom kvinner og menn økt svakt i alle tre lønnsbegreper.

Gjennomsnittlig årlig lønnsvekst de siste fem årene var 4,9 prosent for administrerende direktører i privat sektor, og 5,2 prosent for administrerende direktører i industrien. For heltidsansatte lønnstakere under ett steg lønnen med 4,5 prosent i gjennomsnitt per år i samme periode. Fra november 2023 til november 2024 var lønnsveksten 5,9 prosent for administrerende direktører i privat sektor i alt, 7,8 prosent i industrien. I samme periode økte lønnen for alle heltidsansatte med 5,2 prosent.

Målt ved Gini-koeffisienten, økte ulikheten i lønnsfordelingen samlet og for kvinner noe fra 2023 til 2024. For menn var ulikheten uendret i samme periode.

Fra 2015 til 2024 økte lønnsulikheten i offentlig og privat sektor. Sett over ti år hadde de ti prosent lavest lønte en gjennomsnittlig årlig lønnsvekst på 2,8 prosent, mens veksten var 3,5 prosent for alle.

Figur 2.1 Nominell lønnsvekst og reallønnsvekst 1970–2024 (venstre akse). Reallønn, indeksert 2010=100 (høyre akse)

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.1 Kvinners lønn som andel av menns for hhv. heltidsansatte, per årsverk og medianlønn.

						Månedslønn*12							
	2015 ³	2016	2017	2018	2019	2019 ⁴	2020	2021	2022 ⁵	2023	2024	Menn 2024	Kvinner 2024
Gjennomsnittslønn per dato ¹ for heltidsansatte	87,0	87,6	88,1	88,5	88,9	89,4	89,3	89,6	89,5	90,2	90,0	772 320	695 400
Gjennomsnittslønn per dato ¹ per årsverk ²	85,3	86,1	86,7	87,1	87,6	87,8	87,5	87,9	87,6	88,3	88,2	752 160	663 360
Medianlønn per dato ¹ for heltidsansatte	93,0	93,5	93,9	94,1	95,1	95,6	95,2	95,4	95,5	95,5	95,3	680 760	648 840

¹ Månedslønn per september/november.

² Heltids- og deltidsansatte hvor deltidsansatte er omgjort til heltidsekvivalenter.

³ Brudd i statistikken i 2015.

⁴ Tellingstidspunktet er november. Tidligere var september tellingstidspunkt.

⁵ Sene oppgjør for 2022, som følge av streik, fanges ikke opp av lønnsstatistikken og kan blant annet ha berørt forholdet mellom kvinners og menns lønn. Dette gjelder særlig undervisnings- og barnehageyrker der det jobber mange kvinner.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Beregningsutvalget

Tabell 2.2 Gjennomsnittslønn (månedslønn per november) for heltidsansatte administrerende direktører i enkelte næringer i privat sektor¹. Eksklusive opsjons- og naturalytelser. 2019, 2022, 2023 og 2024.

	Lønnsvekst fra samme måned året før, pst				Lønnsnivå kroner 2024	Kvinner gjennom- snittslønn i prosent av menns 2024	Antall 2024	Andel kvinner, prosent 2024
	Gj.snitt ³ 2019–							
	2024	2022	2023	2024				
Utvinning av råolje og naturgass inkl. tjenesteyting ⁴	5,7	21,3	-1,8	10,0	3 469 800	:	:	:
Industri	5,2	9,6	2,6	7,8	1 521 960	93,5	3 047	13,7
Bygge- og anleggsvirksomhet	5,3	7,3	5,5	5,8	1 153 680	113,9	4 236	5,3
Varehandel, reparasjon av motorvogner	4,7	4,7	2,0	3,9	1 154 400	87,9	4 935	17,9
Transport og lagring	5,0	11,2	3,4	7,7	1 678 560	117,8	1 457	14,1
Overnattings- og serveringsvirksomhet	4,9	4,2	7,4	6,2	780 480	89,8	2 536	41,8
Informasjon og kommunikasjon	4,4	4,1	4,4	5,2	1 590 240	102,2	2 173	21,0
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	4,8	7,3	2,6	8,1	2 569 320	91,9	742	28,0
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	4,6	8,5	3,4	4,8	1 245 600	88,2	4 102	25,7
Forretningsmessig tjenesteyting	5,1	6,8	7,0	4,8	1 206 120	83,7	1 693	26,2
Næringer i alt i privat sektor	4,9	6,9	3,8	5,9	1 272 120	85,0	31 666	23,5
Memo: Offentlig forvaltning ²	3,5	4,4	4,3	4,3	1 380 120	95,6	1 987	46,1
Memo: Alle heltidsansatte lønnstakere	4,5	4,7	5,9	5,2	741 000			

¹ Privat sektor inklusive offentlig eide foretak. Omfatter ikke helseforetak.

² Omfatter yrkene topledere i offentlig administrasjon og administrerende direktører i offentlig forvaltning inklusive helseforetakene. Heltidsansatte.

³ Geometrisk gjennomsnitt.

⁴ Gjennomsnittlig bonus økte med 90,5 prosent i 2022 og var på 1 050 240 kroner.

⁵ Konflikten blant ansatte i statsforvaltningen kan påvirke lønnsveksten for lederlønninger i offentlig forvaltning.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3 KONSUMPRISUTVIKLINGEN I NORGE

Beregningsutvalget anslår at konsumprisindeksen (KPI) som årsgjennomsnitt vil øke med 2,5 prosent i 2025.

Anslaget er usikkert. Usikkerheten er spesielt knyttet til utviklingen i kronekursen, energiprisene og internasjonal økonomi, herunder risikoen for store endringer i handelspolitikken.

Fra 2023 til 2024 økte KPI med 3,1 prosent. I Beregningsutvalgets rapport NOU 2024: 6 var årsveksten i KPI for 2024 anslått til 4,1 prosent.

Den underliggende inflasjonen, målt ved endringer i konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE), nådde en topp på 7,0 prosent i juni 2023, men har deretter stort sett falt. I januar 2025 var tolv månedersveksten i KPI-JAE på 2,8 prosent.

Tabell 3.1 Viktige forutsetninger for KVARTS-beregningen av konsumprisvekst fra 2024 til 2025. Prosentvis vekst fra året før

	2024	2025
Importveid valutakurs ¹	0,7	1,8
Konsumpriser i euroområdet	2,5	1,9
Priser på bearbeidede importvarer ²	1,6	1,2
Råolje i USD ³	-2,8	-4,8
Elektrisitetspris ⁴	-9,8	-2,5

Årstallene er konvertert fra kvartalsfrekvens.

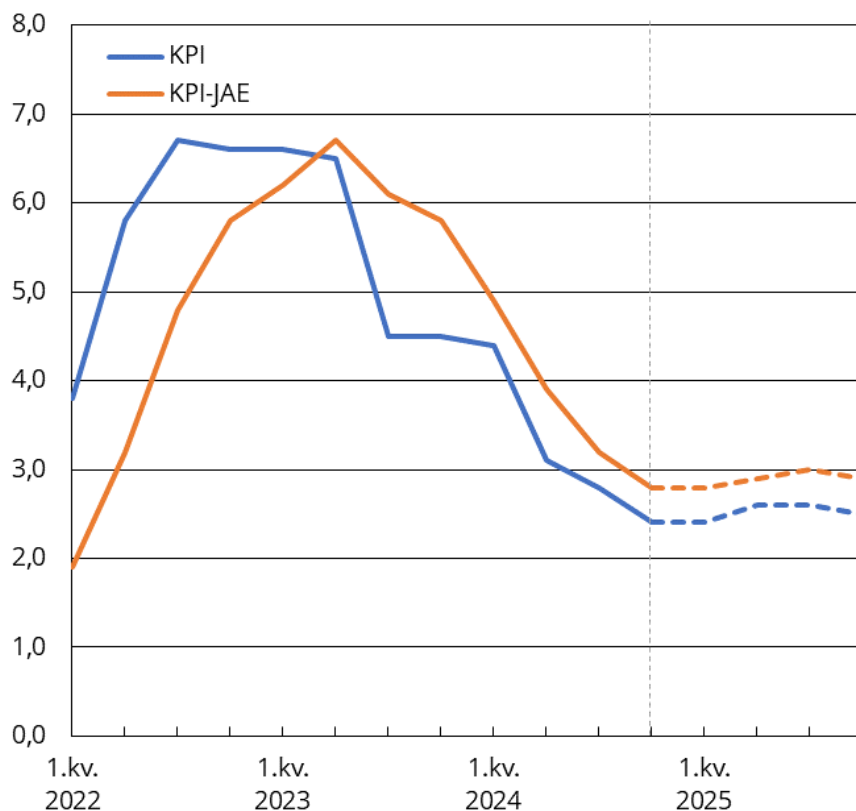
¹ Basert på en videreføring av den gjennomsnittlige kursen i perioden 8. januar – 29. januar 2025. Negativ endring betyr appresiering/styrking av norske kroner.

² Importpriser for bearbeidede industrivarer, i utenlandsk valuta sammenveid med vekt beregnet på grunnlag av import fra Norges 24 viktigste handelspartnere.

³ Anslaget er basert på gjennomsnittlig terminpris i perioden 8. januar – 29. januar 2025 og reflekterer at oljeprisen faller fra 79,7 dollar per fat i 2024 til 73,2 dollar per fat i 2025.

⁴ Prisen på elektrisk kraft inkludert nettleie som husholdningene betaler ifølge KPI. Basert på en videreføring av den gjennomsnittlige kursen i perioden 8. januar – 29. januar 2025.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Beregningsutvalget.

Figur 3.1 KPI og KPI-JAE. Prosentvis vekst fra samme kvartal året før¹

¹ Den heltrukne linjen illustrerer faktisk utvikling, mens stiplet linje er prognose.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Beregningsutvalget.

Tabell 3.2 Modellresultater. Beregnet vekst i KPI og KPI-JAE i 2025 og virkninger av enkelte endringer i noen sentrale forutsetninger.¹ Vekst i prosent fra samme periode året før og virkninger i prosent av prognosebanen

	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Året
KPI	2,4	2,6	2,6	2,5	2,5
KPI-JAE	2,8	2,9	3,0	2,9	2,9
<i>Virkninger på KPI av 10 prosents økning i:</i>					
- Kronekurs	0,8	1,4	1,3	1,5	1,3
- Konsumpriser i euroområdet ²	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
- Priser på bearbeidede importvarer	0,8	1,2	1,1	1,1	1,1
- Råoljepris i USD	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
- Elektrisitetspris	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5

¹ Beregningene er gjort med eksogen rente og valutakurs.

² I KVARTS er konsumpriserne i euroområdet en indikator for internasjonal prisvekst som også påvirker prisutviklingen på bearbeidede importvarer. I beregningen er denne kanalen slått av ettersom virkninger av økte priser på bearbeidede importvarer også framkommer av tab

4 FRONTFAGSMODELLEN

Lønnsdannelsen i Norge følger frontfagsmodellen. Denne bygger på at en representativ del av konkurranseutsatt industri (frontfaget) forhandler om lønn først og at utfallet herfra fungerer som en norm for lønnsveksten i de forhandlingsområdene som følger etter.

Det er lønnsveksten i industrien for arbeidere og funksjonærer samlet som skal være normgivende for lønnsveksten i resten av økonomien. Ved forbundsvise hovedoppgjør er det Industriooverenskomsten mellom Norsk Industri i NHO og Fellesforbundet (LO) som utgjør frontfaget. Ved samordnede oppgjør foregår forhandlingene på hovedorganisasjonsnivå mellom LO og NHO for hele området samlet.

Modellen bidrar på den ene siden til å sikre at lønnsveksten i frontfaget er tilpasset frontfagets lønnsevne, dvs. utviklingen i produktivitet og relative priser i konkurranseutsatt næringsliv, og på den andre siden at frontfaget er konkurransedyktig i kampen om arbeidskraften med skjermet sektor.

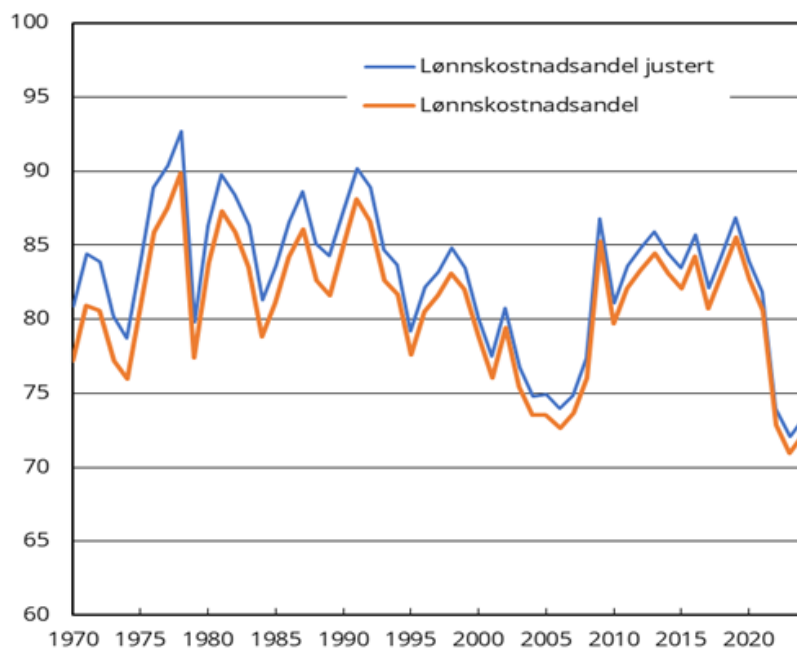
Modellen, med høy grad av koordinering i lønnsdannelsen, bidrar til å opprettholde en relativt stabil fordeling av verdiskapingen i frontfaget mellom arbeid og kapital over tid, at brede grupper får en likeartet lønnsutvikling over tid, og til en tilstrekkelig stor konkurranseutsatt sektor og dermed langsiktig balanse i utenriksøkonomien.

En viktig egenskap ved lønnsdannelsen i Norge er at den gir reallønnsfleksibilitet og motvirker at lønns- og prisspiraler får feste. Det bidrar til å minske behovet for innstramning i den økonomiske politikken, fordi arbeidsmarkedet vil kunne tåle et høyt sysselsettingsnivå uten at det gir høy lønnsvekst som bidrar til varig høy prisvekst. Koordinert lønnsdannelse gjennom frontfagsmodellen kan således gi et viktig bidrag til å holde arbeidsledigheten lav på varig basis.

Holden IV-utvalget (NOU 2023: 30) konkluderte med at det inntektspolitiske samarbeidet og samspillet i den økonomiske politikken har bidratt til en god og balansert utvikling i norsk økonomi over tid, med høy verdiskaping, lav arbeidsledighet og en tilstrekkelig god kostnadmessig konkurransevne. Utvalget sluttet enstemmig opp om frontfagsmodellen, og mener at det er viktig at det inntektspolitiske samarbeidet vedlikeholdes, for å møte de utfordringene vi står overfor.

Fra 2014 (etter NOU 2013: 13, Holden III-utvalget), har det samlet sett vært små avvik mellom frontfagsrammen og den faktiske samlede lønnsveksten i industrien.

Lønnskostnadenes andel av faktorinntektene er en sentral indikator for utviklingen i lønnsomheten og for fordelingen av verdiskapingen. Lønnskostnadsandelen i industrien varierer som følge av konjunkturbevegelser, men har likevel vært rimelig stabil over tid. Ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall var lønnskostnadsandelen i norsk industri i 2024 på 72,2 prosent, men med stor variasjon mellom ulike områder. Til sammenligning har gjennomsnittet de siste 20 årene vært 79 prosent, mens gjennomsnittet for alle årene etter 1970 har vært 81 prosent.

Figur 4.1 Lønnskostnadsandeler som andel av faktorinntekt med og uten verdien av selvstendiges arbeidsinnsats. Industri

*Foreløpige tall.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

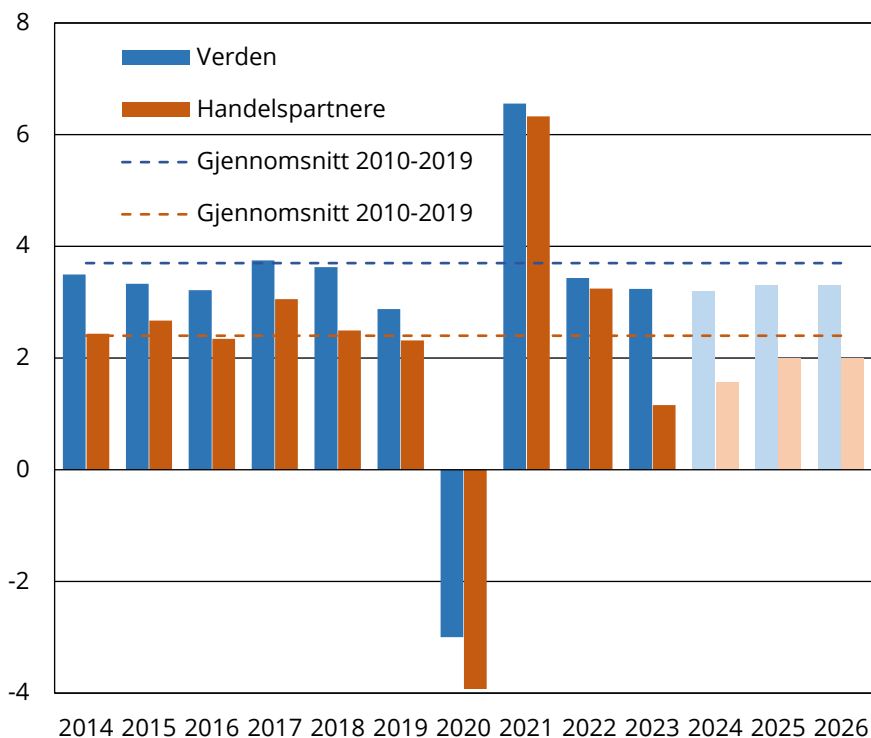
5 INTERNASJONAL ØKONOMI

2024 var fortsatt preget av geopolitisk uro, herunder Russlands krig i Ukraina og kriger i Midtøsten. Presidentskiftet i USA har bidratt til økt usikkerhet om den økonomiske politikken i landet og betydelig usikkerhet om utviklingen i internasjonal handel. Det er nå betydelig usikkerhet på nedsiden for internasjonal økonomi som følge av økende handelsspenninger og proteksjonisme, en mulig eskalering av geopolitiske konflikter og høy statsgjeld og store budsjettunderskudd i flere land.

Gjennom fjoråret kom både inflasjonen og styringsrentene ned. Inflasjonen er nær målet i flere økonomier.

Foreløpige nasjonalregnskapstall viser at den økonomiske aktiviteten hos Norges 25 viktigste handelspartnere steg med 1,6 prosent i fjor. OECDs anslag peker mot en vekst i BNP hos våre handelspartnere på 2,0 prosent i år.

Til sammenlikning var veksten hos våre handelspartnere 2,4 prosent som gjennomsnitt for årene 2010–2019, altså i perioden mellom den internasjonale finanskrisen og pandemien. Bak gjennomsnittstallene ligger betydelige forskjeller mellom land. Den økonomiske veksten i 2024 og 2025 ser ut til å bli klart høyere i USA enn i euroområdet og Sverige.

Figur 5.1 Vekst i BNP for verden og Norges 25 viktigste handelspartnere¹

¹BNP-veksten hos Norges 25 viktigste handelspartnere er beregnet med vektet som er basert på tall for eksport av tradisjonelle varer, se tabell 5.2. Vektet anslag for 2024 fra OECDs rapport fra desember 2024.

Kilder: OECDs Economic Outlook, desember 2024 og Beregningsutvalget.

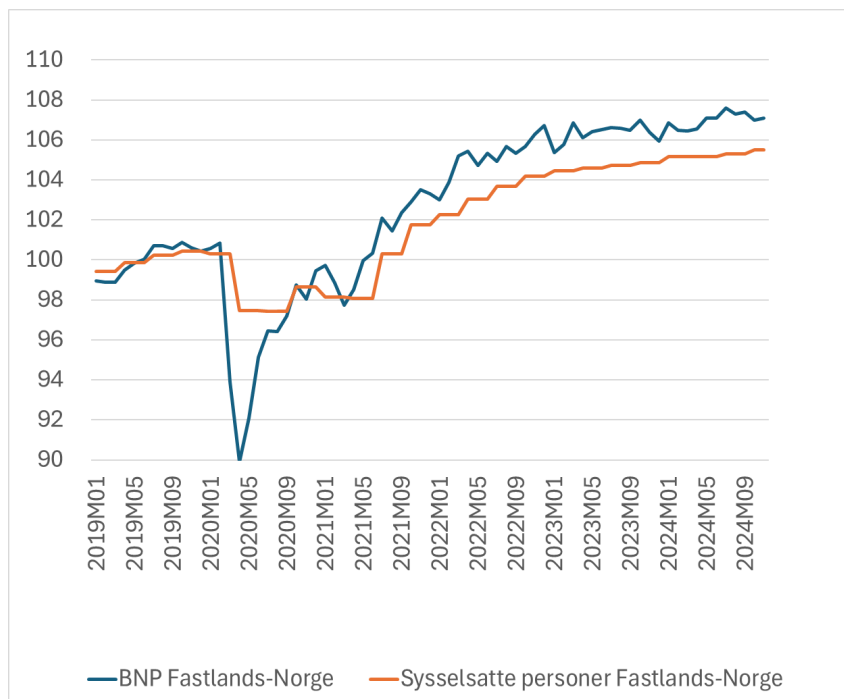
6 NORSK ØKONOMI

Foreløpig nasjonalregnskap viser en årsvekst i BNP Fastlands-Norge på 0,6 prosent fra 2023 til 2024, målt i faste priser. Etterspørsel fra stat og kommuner, høye petroleumsinvesteringer og oppgang i fastlandseksporten trakk opp veksten. Investeringer i boliger og næringsbygg falt, mens privat konsum vokste moderat.

Prisveksten avtok markert.

Antall sysselsatte steg med 0,6 prosent, mens utførte timeverk vokste 0,2 prosent. Det var like mange virkedager begge årene. Gjennom 2024 har det vært en liten økning i arbeidsledigheten. AKU-arbeidsledigheten steg fra 3,9 prosent i januar til 4,1 prosent i desember 2024. Som årsgjennomsnitt økte dette målet på arbeidsledighet fra 3,6 prosent i 2023 til 4,0 prosent i 2024. Også den registrerte arbeidsledigheten (inkl. arbeidssøkere på tiltak) økte gjennom første halvår av 2024, for deretter å holde seg stabil på 2,6 prosent gjennom andre halvår.

Oljepengebruken over statsbudsjettet har økt de siste årene, og har isolert sett bidratt til høyere økonomisk aktivitet i 2024. Styringsrenten ble satt opp med 1,75 prosentpoeng i løpet av 2023 og har ligget på 4,5 prosent gjennom hele 2024. Pengepolitikken har dermed virket innstrammende. Det vedtatte statsbudsjettet for 2025 innebærer en fortsatt ekspansiv finanspolitikk. Norges Bank har indikert at styringsrenten gradvis vil reduseres. I Pengepolitisk rapport fra desember anslo Norges Bank en gjennomsnittlig styringsrente på 4,1 prosent i år, mot 4,5 prosent i 2024. Norges Bank og Finansdepartementet venter at veksten i norsk økonomi tar seg opp i 2025. Alle tre anslår at arbeidsledigheten endres lite, og at prisveksten vil avta.

Figur 6.1 Bruttonasjonalprodukt og sysselsetting for Fastlands-Norge

Bruttonasjonalprodukt i faste priser og sesongjustert, indeks 2019=100. Sysselsetting i 1000 personer, sesongjustert, indeks 2019=100

.Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.1 Utviklingen i noen makroøkonomiske hovedstørrelser. Prosentvis endring fra året før der annet ikke framgår

	2023*	2024*	2025			
			SSB ¹	NB ²	FIN ³	CF ⁴
Konsum i husholdninger mv.	-1,2	1,2	3,1	2,6	2,6	1,9
Konsum i offentlig forvaltning	3,4	2,4	1,5	..	2,1	..
Bruttoinvesteringer fast kapital i alt	-1,5	-1,9	-0,9	..	1,9	1,3
Utvinning og rørtransport	10,2	9,6	2,0	4,0	-1,0	..
Fastlandsnæringer	2,9	-3,3	-2,6	2,6	0,9	..
Offentlig forvaltning	4,1	3,5	2,8	..	-0,3	..
Boliger	-18,3	-19,1	-9,0	-2,5	12,1	..
Eksport	0,4	5,7	0,4	2,5	2,5	..
Tradisjonelle varer	5,3	1,9	2,6	..	3,4	..
Import	-1,5	3,7	1,6	2,3	3,0	..
Tradisjonelle varer	-6,2	3,6	0,1
Bruttonasjonalprodukt	0,1	2,1	0,9	2,4	2,1	1,5
Fastlands-Norge	0,7	0,6	1,8	1,4	2,3	1,5
Sysselsatte personer	1,3	0,6	0,8	0,7	0,7	..
Utførte timeverk, Fastlands-Norge	0,6	0,2	1,1
Arbeidsledighetsrate – AKU (nivå)	3,6	4,0	4,1	..	4,1	..
Arbeidsledighetsrate – NAV (nivå)	1,8	2,3	..	2,1	2,2	..
Årslønn	5,2	5,7	4,3	4,2	4,5	4,0
Konsumprisindeksen	5,5	3,1	2,7	2,6	3,0	2,5
Driftsbalansen, mrd. kroner	907		908	..	899	756
Disponibel realinntekt i husholdningene	-3,4		3,7
Pengemarkedsrente (nivå)	2,1		4,2	..	4,3	..
Importveid kronekurs ⁵	1,2		1,3	-0,5	1,3	..
Utlånsrente, rammelån(nivå) ⁶	2,9		5,7
Råoljepris i kroner (nivå) ⁷	951		792
Kreditt til hush. (K2) ⁸	4,1		..	3,8
SOBU / Trend BNP-FN ^{3,9}	9,5		..	11,7
SOBU / SPU ^{3,10}	2,7		..	2,5
Boligpris ¹¹	5,2		4,4	6,3
Memo:						
Sysselsettingsrate	70,1	69,7	72,9

* Foreløpige tall.

¹ Kilde: Statistisk sentralbyrå. Økonomiske analyser 4/24, publisert 13. desember 2024.

² Kilde: Norges Bank. Pengepolitisk rapport 4/2024, publisert 19. desember 2024.

³ Kilde: Meld. St. 1 (2024 – 2025) Nasjonalbudsjettet 2025

⁴ Kilde: Consensus Forecasts. Gjennomsnitt av flere prognoseaktører per 13. januar 2025.

⁵ Finansdepartementet og Norges Bank anslår hele eksporten fra Fastlands-Norge.

⁶ Positivt tall innebærer svekket krone.

⁷ Gjennomsnitt for året. Rammelån med pant i bolig.

⁸ Brent Blend.

⁹ Historisk angis 12-måneders vekst fra desember mens anslaget til Norges Bank er beregnet som firekvartalersveksten ved utgangen av året.

¹⁰ Strukturelt, oljekorrigert underskudd (SOBU) som prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge.

¹¹ Strukturelt, oljekorrigert underskudd (SOBU) som prosent av kapitalen i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til året.

¹² Kilde: SSBs boligprisstatistikk.

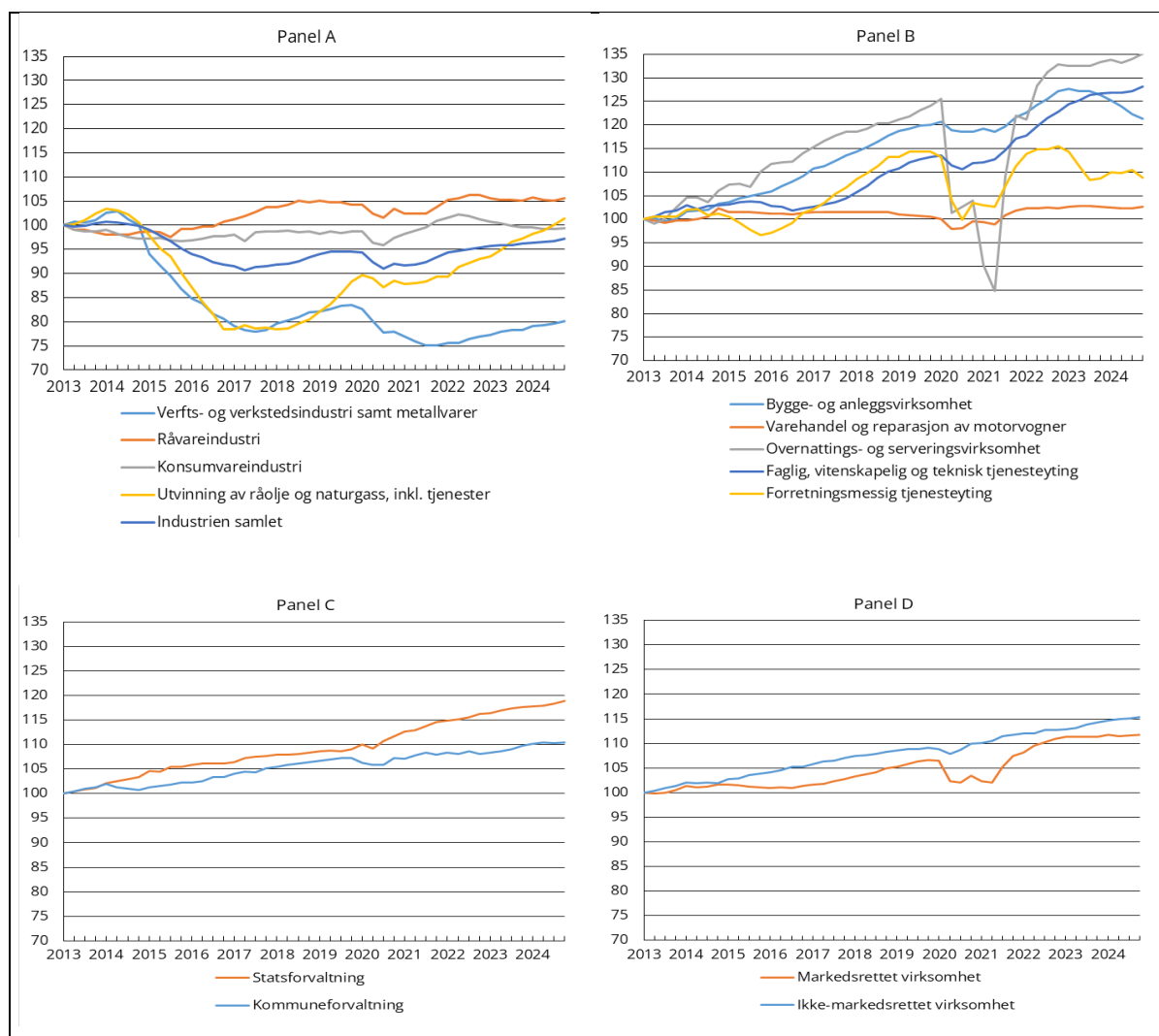
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Bank, Finansdepartementet og Consensus Forecasts Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Bank, Finansdepartementet, Teknisk beregningsutvalg og Consensus Forecasts.

7 ARBEIDSMARKEDET

Sysselsettingsraten målt ved Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) falt med 0,6 prosentpoeng gjennom andre halvår 2023 og første halvår 2024, før den økte fra og med juni til 69,9 prosent i slutten av 2024. Som årgjennomsnitt falt sysselsettingsraten fra 70,1 prosent i 2023 til 69,7 prosent i 2024.

Månedstall fra AKU viser at arbeidsledigheten steg litt gjennom 2024, og som årgjennomsnitt økte AKU-arbeidsledigheten fra 3,6 prosent i 2023 til 4,0 prosent i 2024. Andelen registrert som helt ledige inkludert arbeidssøkere på tiltak hos Nav (bruttoledigheten) økte gjennom første halvår av 2024 fra 2,4 prosent til 2,6 prosent, for deretter å holde seg stabil på 2,6 prosent gjennom andre halvår av 2024. På årsbasis var bruttoledigheten på 2,5 prosent i 2024.

Tilgang på ledige stillinger per virkedag hos Nav falt fra januar til juni 2024, og økte deretter noe fram til september hvor tilgangen deretter falt gjennom årets siste kvartal. Samlet sett økte tilgangen på ledige stillinger med 5,0 prosent fra 2023 til 2024. Tall fra SSB viste en reduksjon i gjennomsnittlig beholdning av ledige stillinger fra 2023 til 2024 på 14,2 prosent.

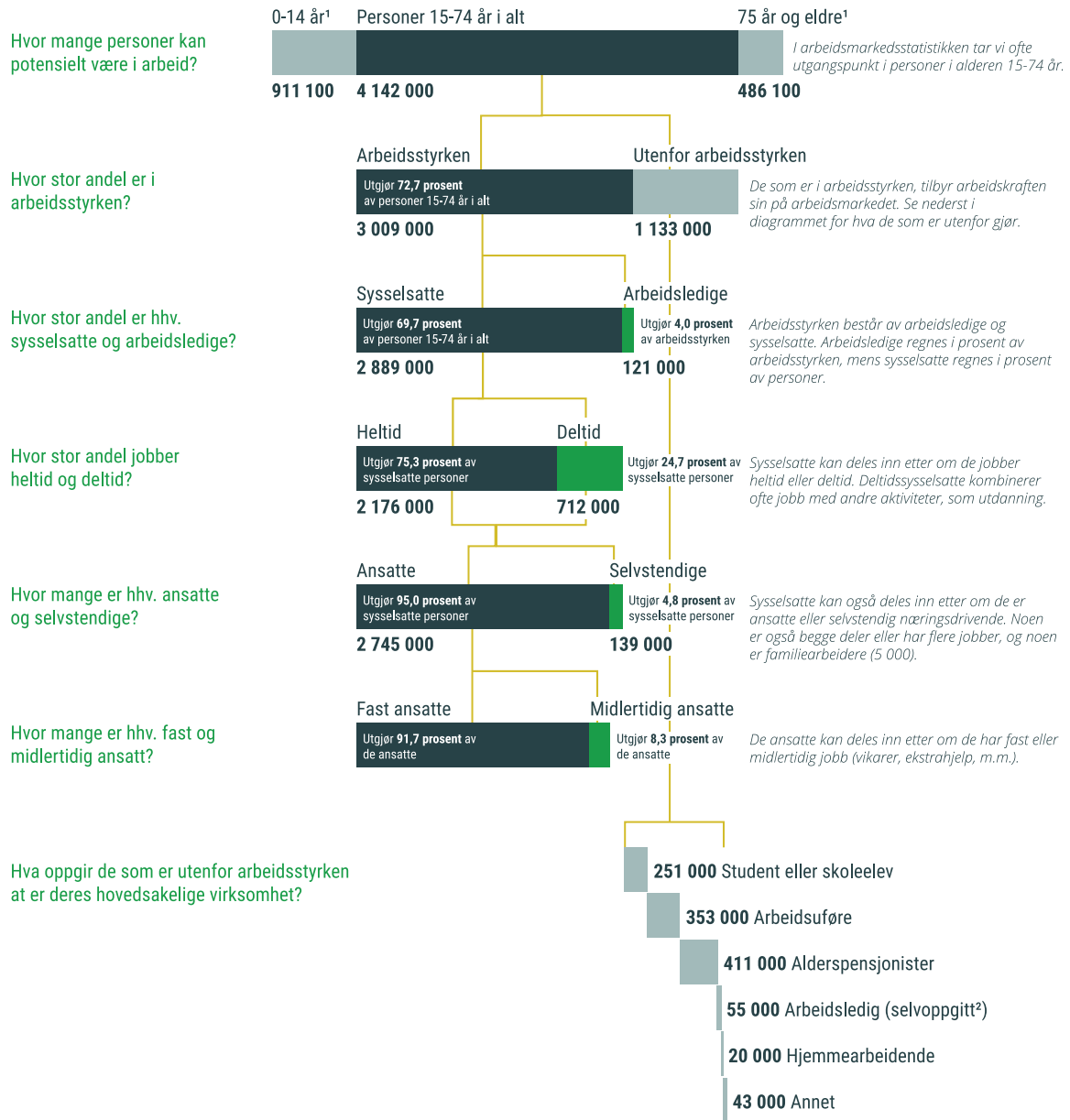
Figur 7.1 Sysselsatte etter næring. Sesongjustert endring fra 1. kvartal 2013. Indeks (2013 = 100). 1. kvartal 2013–4. kvartal 2024

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Befolkningens tilknytning til arbeidsmarkedet. 2024

Diagrammet tar utgangspunkt i hele befolkningen og bryter denne ned i grupper som sier noe om hvor mange som tilbyr arbeidskraften sin på arbeidsmarkedet.

¹ Befolkning per 1. januar 2024. ² Selvoppgitt, men ikke arbeidsledig ifølge definisjonen.

Kilde: Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) (www.ssb.no/aku). Tallene ligger i følgende Statistikkbank-tabeller: Arbeidsstyrkestatus (www.ssb.no/tabell/05111), Arbeidstid og yrkesstatus (www.ssb.no/tabell/13564), Midlertidig ansatte (www.ssb.no/tabell/05612), Utenfor arbeidsstyrken (www.ssb.no/tabell/13584), Folkemengde (www.ssb.no/tabell/07459).

Figur 7.2 Befolkningens tilknytning til arbeidsmarkedet i 2024

Kilde: Statistisk sentralbyrå

8 UTVIKLINGEN I KONKURRANSEEVNEN

Relative timelønnskostnader mellom norsk industri og industrien hos handelspartnerne i EU og Storbritannia målt i felles valuta anslås å ha gått ned med 0,5 prosent i 2024.

Timelønnskostnadsveksten i norsk industri anslås å ha vært noe høyere enn i industrien hos handelspartnerne, men dette ble mer enn motvirket av en svekkelse av kronen. Anslaget på relative timelønnskostnader i fjor er basert på arbeidskraftkostnadsindekser per 3. kvartal. Anslaget er usikkert.

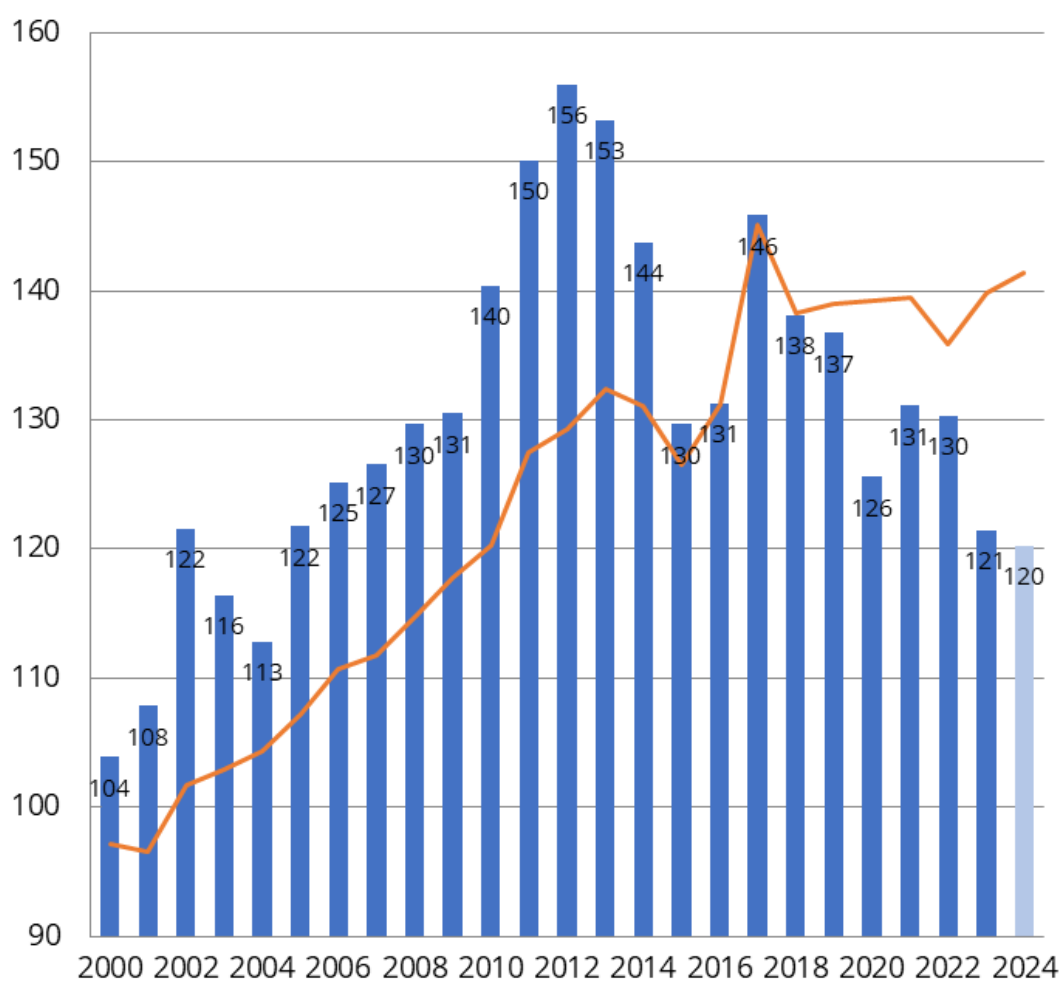
Industriens kostnadmessige konkurranseevne har bedret seg siden 2012, etter å ha svekket seg i årene før. Både svekkelsen frem til 2012 og bedringen i årene etterpå avspeiler i stor grad utviklingen i kronekursen.

Gjennomsnittlige timelønnskostnader i norsk industri var i 2024 anslagsvis 20 prosent høyere enn et vektet gjennomsnitt av våre handelspartnere i EU og Storbritannia. Forskjellen i lønnskostnadsnivå var med det 1 prosentpoeng lavere enn i 2023 og 36 prosentpoeng lavere enn i 2012 da den var på sitt høyeste. Av EU-landene var det bare Danmark som hadde høyere timelønnskostnadsnivå i fjor, mens industrien i Belgia var på om lag samme nivå. At timelønnskostnadene er høyere i norsk industri enn i industrien hos de fleste av våre handelspartnere, reflekterer norsk økonomis høye produktivitet og inntektsnivå.

Ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall økte produktiviteten i norsk industri, målt ved bruttoprodukt per timeverk, med 1,2 prosent i fjor, etter å ha falt med 0,6 prosent året før. Produktivitetsveksten i norsk industri i perioden 2014–2023 var i gjennomsnitt 0,5 prosent per år, 1,6 prosentpoeng lavere enn et vektet gjennomsnitt av handelspartnerne.

I perioden 2014–2023 økte produktiviteten i Fastlands-Norge med i gjennomsnitt 0,7 prosent per år, dvs. litt lavere enn et vektet snitt av våre handelspartnere. I fjor økte produktiviteten i fastlandsøkonomien med 0,6 prosent ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall.

I 2023 var Norges BNP per innbygger, fratrukket petroleumsrenten, 42 prosent høyere enn OECD-gjennomsnittet. Nivået i Norge er blant de høyeste i OECD-området, selv når petroleumsrenten holdes utenfor.

Figur 8.1 Timelønnskostnader i industrien i Norge i forhold til industrien hos handelspartnerne i EU og Storbritannia^{1,2}. 2000–2024. Handelspartnerne i figuren=100

¹ Stolpene i figuren er beregnet i felles valuta, mens linjen viser utviklingen hvor det er lagt til grunn valutakurser i 2016. Tallene for Norge og EU-landene er basert på tall for lønnskostnadsnivåer fra Eurostat. Tallene til Eurostat bygger på en arbeidskraftkostnadsundersøkelse som utføres hvert fjerde år. Eurostat har publisert nivå tall for hvert år i perioden 2020-2023, og for hvert fjerde år f.o.m. 2000 til 2020. For Norge foreligger det nivå tall f.o.m. 2012. For år hvor Eurostat ikke har publisert nivå tall er nivåene i figuren anslått ved å legge til grunn arbeidskraftkostnadsindekser fra Eurostat. En svakhet med statistikken til Eurostat er at det i en del tilfeller er dårlig samsvar mellom de fireårige nivå tallene og indeksene i årene mellom. Anslagene for de årene hvor Eurostat ikke har publisert nivå tall må derfor tolkes med forsiktighet.

² Tallene for Storbritannia er fra Office for National Statistics. Eurostat publiserte tidligere nivå tall for Storbritannia, men sluttet med det da landet gikk ut av EU. Sammenlignet med de gamle nivå tallene som Eurostat har publisert for Storbritannia ligger tallene fra Office for National Statistics litt høyere.

Kilder: Eurostat, Office for National Statistics og Norges Bank

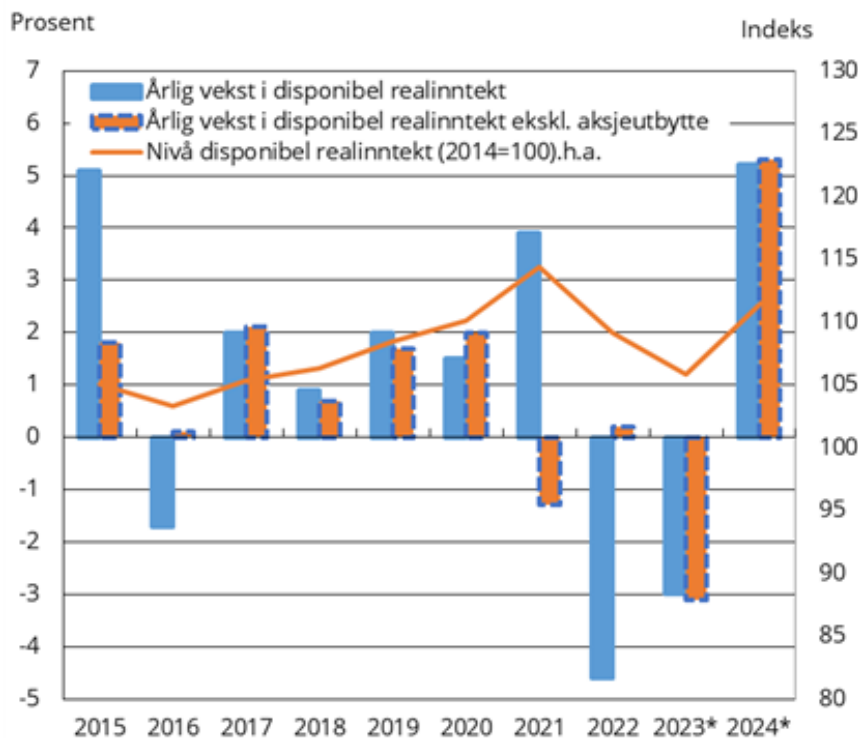
9 DEN SAMLEDE INNTEKTSUTVIKLINGEN FOR LANDET OG HUSHOLDNINGENE

Ifølge foreløpige anslag falt disponibel realinntekt for Norge med 2,5 prosent i 2024. Det har vært en markert nedgang fra toppen i 2022, som skyldes nedgang i olje og gassprisene. Disponibel realinntekt var likevel fortsatt 19,4 prosent høyere enn i 2019.

Husholdningssektorens samlede disponible realinntekt økte med hele 5,2 prosent i 2024 ifølge utvalgets anslag. Dette kommer etter to år med nedgang. Aksjeutbyttene var uvanlig høye i 2021 før omlegging av utbyttebeskatningen, og det skaper en del bevegelse i tallene de siste årene. Utenom aksjeutbytte og regnet per innbygger økte disponibel realinntekt for husholdningssektoren med 4,3 prosent i 2024, men var fortsatt lavere enn nivået i 2019.

Industriens samlede lønnsomhet, målt ved driftsresultatet, var omtrent uendret fra 2023 til 2024, men det er forskjeller mellom ulike industrigrener. Samlet produksjonsvolum økte litt i 2024. Lønnskostnadsandelen i industrien er foreløpig beregnet til 72,2 prosent i 2024, mens den i gjennomsnitt lå rundt 79 prosent i 20-årsperioden 2005–2024 og i underkant av 81 prosent for årene 1970-2024.

Lønnskostnadsandelen for markedsrettet virksomhet i Fastlands-Norge er foreløpig beregnet til 69,0 prosent i 2024, litt over gjennomsnittet de siste 20 årene.

Figur 9.1 Vekst i disponibel realinntekt for husholdninger. Prosentvis endring fra året før og nivå (2014=100)

* Foreløpige tall, som vil bli oppdatert i mars-rapporten.

Kilde: Beregninger utført av Statistisk sentralbyrå for TBU

10 INNTEKTSUTVIKLINGEN FOR UTVALGTE INNTEKTSTAKERGRUPPER

For lønnstakere under ett viser tall fra nasjonalregnskapet at veksten i gjennomsnittlig årslønn fra 2023 til 2024 var 5,7 prosent. Lønnstakere med en gjennomsnittlig årslønn, har fått en økning i reallønn etter skatt på 2,4 prosent fra 2023 til 2024. Tilsvarende var reallønnsutviklingen etter skatt innen de store forhandlingsområdene fra 1,7 til 2,5 prosent.

Ulikhet i inntekt etter skatt i yrkesbefolkningen falt noe fra 2022 til 2023, mens den økte fra 2013. Sett over en 30-års periode er det en tendens til at inntektsulikheten øker for den yrkesaktive befolkningen, mens ulikheten reduseres i gruppen av pensjonister/trygdede. Inntektsforskjellene i Norge er likevel mindre enn i de fleste andre europeiske land.

Tabell 10.1 Reallønnsvekst etter skatt for typeeksempler i utvalgte forhandlingsområder.¹ Vekst i prosent

Grupper	Årslønn i 2024 ² , kr	2023		2024	
		Lønnsvekst ²	Vekst i reallønn etter skatt	Lønnsvekst ²	Vekst i reallønn etter skatt
Industriarbeidere	604 600	5,1	0,1	5,6	2,5
Industrifunksjonærer	961 800	4,0	-1,4	4,9	1,7
Ansatte i Virke-bedrifter i varehandel	661 000	3,9	-0,9	4,9	1,9
Statsansatte	750 500	6,4	0,4	5,4	2,2
Kommuneansatte	644 700	5,6	0,5	5,4	2,3
Lønnstaker med gjennomsnittlig årslønn ³	712 500	5,2	-0,4	5,7	2,4

¹ Lønnstakere med gjennomsnittlig årslønn, årslønnsvekst og standard fradrag.

² Tallene er hentet fra tabell 1.1 og tabell 2.1.

³ Typeeksempel for lønnstaker som har standard fradrag og lønn lik gjennomsnittlig årslønn.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Beregningsutvalget

Vedleggstabell Beregnet årslønnsvekst¹ fra året før. Supplement til tabell 1.1 i kapittel 1

Arbeidere i NHO-bedrifter²:

År	Arbeidere i alt	Industriarbeidere	Nærings- og nytelsesmiddelindustri		Treindustri	Kjemisk metallindustri	Bygg- og anleggsvirksomhet		Transportsektoren i alt
			Arbeidere	Arbeidere			I alt	Byggevirksomhet	
2015	2,6	2,5	2,9	1,8	2,9	2,4	3,0	2,5	3,2
2016	1,5	2,0	2,2	1,5	2,1	2,3	2,2	2,6	1,6
2017	2,4	2,6	2,2	3,1	2,3	1,9	2,5	2,7	2,8
2018	2,8	2,8	2,9	2,5	2,8	2,8	2,5	2,8	2,8
2019	3,1	3,1	2,9	3,2	3,3	3,1	2,6	2,7	3,1
2020	2,3	2,0	2,2	2,2	1,7	2,6	2,3	2,2	2,7
2021	3,4	2,8	2,7	3,2	2,8	3,0	2,5	2,5	2,5
2022	3,5	3,5	2,2	4,0	3,6	4,6	3,8	3,6	4,2
2023	4,7	5,1	4,9	4,6	4,9	5,7	5,2	5,0	-
2024	4,9	5,6	-	-	-	-	-	5,5	-
2014-2024	35,9	36,9	-	-	-	-	-	37,1	-
Gj. sn. per år ¹⁰	3,1	3,2	-	-	-	-	-	3,2	-
Årslønn 2024	609 600	604 600	-	-	-	-	-	648 200	-

År	Arbeidere i NHO-bedrifter ²		Funksjonærer i NHO-bedrifter		Industrien i NHO-bedrifter i alt		Virkebedrifter
	Landtransport	Hotell og restaurant ⁷	I alt	Industri-funk.	bedrifter i alt	Virkebedrifter	
2015	2,9	2,4	2,9	2,5	2,5	3,3	3,3
2016	2,6	1,5	2,1	2,2	1,9	2,5	2,5
2017	2,6	2,7	2,7	2,7	2,4	3,1	3,1
2018	2,1	2,8	2,2	2,8	2,6	2,7	2,7
2019	3,0	3,6	3,0	3,0	3,1	3,0	3,0
2020	2,5	1,7	2,3	2,1	2,2	3,6	3,6
2021	2,8	3,4	2,8	3,1	3,1	4,7	4,7
2022	3,7	3,2	4,4	4,9 ¹²	4,0	3,7	3,7
2023	5,2	4,6	4,4	4,0 ¹²	4,8	3,9 ¹⁰	3,9 ¹⁰
2024	-	5,0	4,9	4,9 ¹²	5,3	4,9 ¹⁰	4,9 ¹⁰
2014-2024	-	35,4	36,6	37,2	36,8	41,6	41,6
Gj. sn. per år ⁸	-	3,1	3,2	3,2	3,2	3,5	3,5
Årslønn 2024	-	467 700	901 800	961 800	767 000	661 000	661 000
			800				

År	Staten ⁴	Kommunene ⁵			Spekter-bedrifter	
		I alt	Undervisningsansatte	Øvrige ansatte	Helseforetakene ⁵	Øvrige bedrifter
2015	2,8	3,3 ⁵	3,9 ⁵	3,2	2,7	2,7
2016	2,4	2,5	2,5	2,5	2,0 ⁶	2,4
2017	2,3	2,5	2,3	2,6	3,6 ⁶	2,4
2018	2,7	2,9	2,8	3,0	3,4	2,9
2019	3,8 ⁹	3,5	3,0	3,7	3,4	3,3
2020	1,8 ⁹	1,7	1,2 ¹⁴	1,9 ¹⁴	1,8	1,9
2021	2,8	2,6	2,3	2,8	3,6	2,9
2022	4,3 ⁹	3,7 ¹¹	3,3 ¹¹	3,9 ¹¹	4,5	4,0
2023	6,4 ¹³	5,6 ¹⁴	6,1 ¹⁴	5,5 ¹⁴	5,8	5,4
2024	5,4 ¹⁵	5,4	5,6	5,4	5,6 ¹⁶	5,3
2014–2024	40,5	39,2	38,2	40,3	42,9	38,5
Gj.sn. per år ⁸	3,5	3,4	3,3	3,4	3,6	3,3
Årslønn 2024	750 500	644 700	699 600	629 300	764 200	688 500

1. Veksttallene er per årsverk for arbeidere og funksjonærer i NHO-bedrifter, staten, kommunene og Spekter-bedrifter. For de andre er veksttallene for heltdansatte med unntak av varehandel i alt og forretningsmessig tjenesteyting fra og med 2010.
2. Gjelder for arbeidere med gjennomsnittlig avtalefestet normalarbeidstid, for dagarbeidere betyr dette 37,5 t/uke.
3. Sammensetningseffekter som følge av endret kompetansesammensetning (økt andel legeårsværk) bidrar med økt lønnsvekst på 0,3 prosent.
4. Statsansatte er ansatte i det statlige tariffområdet. Statlige eide foretak, som for eksempel de statlig eide helseforetakene er ikke en del av statlig tariffområde. Fra og med 2015 er datagrunnlaget basert på a-ordningen.
5. For ansatte i konflikt i 2014 ble virkningstidspunkter forskjøvet. Dette trakk årslønnsvekstanslaget i 2014 ned med 0,2 prosentpoeng i hele kommunesektoren og med 0,9 prosentpoeng for undervisningsansatte. Konflikten har trukket opp årslønnsveksten i 2015 for kommuneansatte med 0,2 prosentpoeng og for undervisningsansatte med 0,9 prosentpoeng. For øvrige ansatte er ikke årslønnsveksten påvirket.
6. For ansatte i konflikt i 2016 ble virkningstidspunktet forskjøvet. Dette trakk ned årslønnsvekstanslaget i 2016 med 0,4 prosentpoeng og trakk opp anslaget i 2017 med 0,4 prosentpoeng. Delet av lønnsoppjøret i 2016 ble også først utbetalt i 2017, noe som ytterligere trakk ned årslønnsvekstanslaget i 2016 og ytterligere trakk opp anslaget i 2017. Strukturendringer trakk i samme retning.
7. Det har gjennom perioden vært betydelige bevegelser i form av at hotell- og restaurantansatte slutter og begynner, særlig ifm. pandemien i 2020–2022. Årslønnsveksttallene kan ses i sammenheng med at prosentvis lønnsvekst for identiske personer var 3,0 i 2016, 4,3 i 2017, 4,2 i 2018, 4,8 i 2019, 2,4 i 2020, 4,6 i 2021, 5,9 i 2022, 6,3 i 2023 og 6,3 i 2024.
8. Geometrisk gjennomsnitt.
9. Vekst i faste og variable tillegg bidro til økt årslønnsvekst med 0,4 prosentpoeng i 2019, se boks 1.1 i kapittel 1. Årslønnsveksten i det statlige tariffområde ekskl. forsvar er 1,5 prosent i 2020. Vekst i faste og variable tillegg bidro til økt årslønnsvekst med 0,3 prosentpoeng i 2020. Ser man bort fra endringen i faste og variable tillegg reduseres lønnsveksten med 0,5 prosentpoeng i 2022.
10. Reduserte bonusutbetalinger trakk årslønnsveksten ned med 1,1 prosentpoeng.

11. Lønnsdata for 2022 for arbeidstakere i konflikt er korrigert med kjennelsen i Rikslønnsnemnda. For ansatte i konflikt i 2022 ble virkningstidspunktet forskjøvet. Dette trakk årslønnsvekstanslaget i 2022 ned med 0,2 prosentpoeng for kommunesektoren samlet, ned med 0,8 prosentpoeng for undervisningsansatte, og ned med i underkant av 0,1 prosentpoeng for øvrige ansatte. Konflikten i 2021 har trukket opp årslønnsveksten i 2022 med 0,1 prosentpoeng for kommunesektoren samlet, og opp med 0,2 prosentpoeng for undervisningsansatte.
12. Bonusbetalinger trakk lønnsveksten for funksjonærer opp med 1,5 prosentpoeng i 2022 og ned med 0,5 prosentpoeng i 2023 og foreløpig ned med 0,3 prosentpoeng i 2024.
13. Beregninger viser at årslønnsveksten i staten eksklusiv Forsvaret er på 6,0 prosent.
14. Konflikten i 2022 trakk årslønnsveksten i 2023 opp med 0,2 prosentpoeng for kommunesektoren samlet, opp med 0,7 prosentpoeng for undervisningsansatte og opp med 0,05 prosentpoeng øvrige ansatte.
15. Uten streik ville veksten vært 0,2 prosentpoeng høyere. Foreløpige beregninger viser at årslønnsveksten i staten eksklusiv forsvaret var på 4,9 prosent.
16. Sammensetningseffekter som følge av endret kompetansesammensetning (økt andel legeårsverk) bidrar med økt lønnsvekst på 0,2 prosent.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Beregningsutvalget og KS

Utgitt av :
Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Trykk:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
02/2025 - 40

